Напевно, одним із шляхів покращення ситуації з доставлянням ОП може стати застосування санкційних заходів до порушників, але для цього потрібно нарешті запровадити в життя норму ст. 186^7 чинного "Кодексу України про адміністративні правопорушення", за якою недоставляння або порушення строку доставляння обов'язкового безоплатного примірника документів тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб, фізичних осіб-підприємців від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Наразі не завжди вдається досягти бажаних позитивних результатів від співпраці Книжкової палати України з видавцями та поліпшити їхню відповідальність за якість складання та своєчасне надсилання видавничих звітів. Можливо, зусилля фахівців відділу мають бути активнішими. Усім вітчизняним книговидавцям зі свого боку треба розуміти, що за цифровими показниками адміністративних даних, зібраними й зведеними Книжковою палатою України, стоять їхні здобутки й недоліки, їхнє сьогодення і майбутнє. Тому не слід порушувати офіційно встановлені норми і правила провадження видавничої діяльності та нехтувати взаємовідносинами з іншими суб'єктами видавничої справи, адже подальший розвиток і вдосконалення галузі — це злагоджена спільна діяльність усіх, хто причетний до книговидавничої справи.

Список використаної літератури

1. *Про* обов'язковий примірник документів : закон України від 9 квіт. 1999 р. № 595-XIV // Офіційний вісник України. — 1999. — № 18. — С. 36
2. *Про* адміністративні правопорушення : кодекс України від 7 груд. 1984 р. № 8073-X. — Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10. — Назва з екрана.
3. *Про* затвердження форм звітності № 1-В (книги) (квартальна) "Звіт про випуск книжкової продукції", № 1-В (ЗМІ) (піврічна) "Звіт про випуск продукції друкованих засобів масової інформації" та інструкцій щодо їх заповнення : наказ Держкомтелерадіо від 09.01.2014 № 1. — Режим доступу: http://comin.kmu.gov.ua.— Назва з екрана.
4. *Сенченко М.* Проблеми Книжкової палати України і вітчизняного книговидання — 2012 рік / М. Сенченко // Вісник Книжкової палати. — 2013. — № 1. — С. 3—7.
5. *Петрова Н.* Окремі аспекти наукових досліджень Книжкової палати України / Н. Петрова // Вісник Книжкової палати. — 2016. — № 5. — С. 3—9.
6. *Звіт* про науково-дослідну роботу "Розроблення й аналіз зведених адміністративних даних випуску видань в Україні у 2015—2016 рр." (І півріччя) / Кн. палата України ; кер. М. І. Сенченко ; виконавці: В. Т. Поляков [та ін.]. — Київ, 2016. — 38 с.

В статье рассмотрены вопросы качества заполнения форм отчетности о выпуске издательской продукции, а также их своевременного предоставления получателям, приведены примеры нарушения некоторыми издателями положений Инструкции о заполнении форм отчетности № 1-В (книги).

In the article the questions of quality of filling of accounting forms are considered about the issue of publishing products and also their timely grant recipients, the examples of violation of positions of Instruction some publishers are resulted about filling of accounting forms № 1-В (books).

Надійшла до редакції 14 вересня 2016 року

УДК 316.77:002.2(161.2)(1-87)

Анастасія Бессараб,
доцент кафедри видавничої справи, редагування та української філології Класичного приватного університету

Соціально-комунікаційні технології формування інтересу до української книги за кордоном

У статті окреслено основні напрями співпраці України із зарубіжними країнами у сфері соціальних комунікацій для формування інтересу до книги: офіційні зустрічі урядовців країн, представників посольств, міжнародних і державних організацій у галузі культури; створення наукових і культурних інституцій; надання премій та нагород; видання перекладів творів українських авторів тощо.

Ключові слова: *соціальні комунікації, книга, Україна, перекладацька діяльність, популяризація читання.*

Через стрімке зниження інтересу до читання владні структури багатьох держав світу, усвідомлюючи небезпечні наслідки цієї проблеми для подальшого інтелектуального розвитку нації, шукають шляхи її розв'язання.

Питання популяризації читання розглядали Н. Бєляєва, О. Вороничева, О. Дорофєєва, Н. Збаровська, О. Колосова, Н. Митько та ін. Маркетингові комунікації видавництва для підвищення попиту на книгу досліджували Е. Бейверсток, Х. Бем, Дж. Блайд, Я. Владарчик, С. Водолазька, Й. Вьорнер, Г. Грем, Н. Еріашвілі, Г. Схют, В. Теремко, М. Тимошик, П. Форсайт, Г. Хаард, Г. Шульц та ін. Особливості книжкової промоції висвітлено в публікаціях Т. Булах, Т. Гринівського, Н. Зелінської, Г. Ключковської, І. Копистинської, Д. Олефір, О. Скочинець, Д. Фіалко та ін. Останнім часом видавництва, окремі автори, бібліотеки тощо впроваджують нові форми діяльності, і в цьому контексті особливої уваги варті спільні заходи різних країн у сфері популяризації читання та книг.

Мета статті — розкрити соціально-комунікаційні технології формування інтересу до української книги за кордоном.

На сьогодні виокремимо такі основні напрями співпраці України із зарубіжними країнами, зокрема відповідно до Державної цільової національно-культурної програми популяризації вітчизняної книговидавничої продукції і читання на 2013—2017 рр. [15]:

© Бессараб А., 2016

1. Зустрічі урядовців, у тому числі президентів, України та інших країн, а також представників міжнародних організацій. Укладання угод у культурно-гуманітарній сфері [16], як-от: Угода між Міністерством освіти України та Міністерством освіти Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі освіти від 6 лютого 1992 р.; Угода про співробітництво в галузі культури, науки і освіти між Урядом України та Урядом Румунії від 3 вересня 1992 р.; Угода між Міністерством культури, інформації та спорту Республіки Казахстан і Державним комітетом телебачення і радіомовлення України про співпрацю у сфері інформації від 30 травня 2005 р.; Угода між Урядом України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво у галузі культури від 15 лютого 1993 р.; Угода між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про гуманітарне і техніко-економічне співробітництво від 7 травня 1992 р. та Угода між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про охорону і збереження культурної спадщини від 12 березня 1994 р.; Спільна Декларація про особливе партнерство між Україною і Канадою від 31 березня 1994 р., Угода про дружбу та співробітництво між Україною і Канадою від 24 жовтня 1994 р. тощо.

2. Створення культурних організацій/інституцій, які опікуються популяризацією української книги: в Азербайджані: Фонд української книги (2011), Український культурний центр, недільна школа (2001), що є освітнім центром, у якому діти з українських і змішаних родин мають змогу вивчати та вдосконалювати українську мову [12; 14]; у Грузії: Союз журналістів "Будинок грузинсько-української преси та книги" (2010), Грузинсько-українська культурно-просвітницька спілка "Єдність" (2005), Грузинсько-українська культурно-просвітницька та благодійна асоціація "Золоте Руно" (2004), Асоціація українців Квемо-Картлійського регіону імені Лесі Українки (1998) [7]; у Румунії: Союз українців Румунії (1990), Культурно-інформаційний центр у складі Посольства України в Румунії (2006) [9]; у Казахстані: Асоціація "Українці Казахстану" (1999), Актюбинський обласний національно-культурний центр українців "Оксана" (1996), Український культурний центр м. Алмати, Український обласний національний культурний центр ім. Т. Г. Шевченка м. Актау [1; 13]; у Німеччині: Німецько-українське культурне об'єднання "Український світ", Німецько-українське товариство культури "Берегиня", Німецьке представництво українського часопису "Критика" (1997), Німецько-український інформаційно-культурний центр, Товариство сприяння, піднесення та поширення української культури в Німеччині [8]; у Франції: Об'єднання українців Франції, Наукове товариство ім. Т. Шевченка в Європі, Культурна франко-українська асоціація "Весна", Український літературний клуб, Репрезентативний комітет української громади у Франції [6; 8]; у США: Український народний союз, Всеамериканська громадська організація "Нова українська хвиля", Шкільна рада при УККА, Мистецька група "Яра", Товариство збереження української спадщини Північної Каліфорнії, Український народний дім [5; 11]; у Канаді: Конгрес українців Канади, Українсько-канадська фундація ім. Тараса Шевченка, Український культурно-навчальний центр "Осередок" [3; 4; 10].

3. Створення та функціонування українських бібліотек в інших країнах: Грузія (Бібліотека Тбіліської публічної школи № 41 ім. Михайла Грушевського), Франція (Паризька бібліотека ім. С. Петлюри), США (бібліотека Українського національного музею в м. Чикаго та відділення української літератури у Chicago Publick Library). Проте становище українських бібліотек за кордоном доволі нестабільне через брак державного фінансування.

4. Організація та проведення книжкових ярмарків, фестивалів та виставок: у Польщі: Україна була почесним гостем 52-ї Варшавської міжнародної книжкової виставки-ярмарку 2007 р. Наступного року в межах виставки-ярмарку відбувся День української книги, організатором якого був Державний комітет телебачення та радіомовлення України; у Казахстані: Виставка книг, присвячена 90-річчю українського письменника О. Гончара "2008 рік: від реальності, від правди" (квітень 2008 р.), Книжкова виставка "Творчість, шляхи дружби та співпраці" (жовтень 2008 р.) [1; 13; 17]; у Румунії: Книжкова виставка у м. Ясси, присвячена творчості Т. Шевченка (березень 2016 р.) [9]; у Німеччині: участь у Франкфуртському книжковому ярмарку з 2003 р. (активна участь українських письменників та модернізація стенда розпочалися з 2010 р.), участь у Лейпцизькому книжковому ярмарку з 2012 р. [8]; у Франції: участь України у Паризькому салоні з 2009 р. (офіційна участь українських авторів з 2012 р.), участь у 2012—2013 рр. у Європейському літературному фестивалі м. Коньяк [6; 8]; у США: фестиваль "Українські дні" від Товариства української мови США [5].

На жаль, Україна не є постійним учасником великих книжкових фестивалів, що, безумовно, зміцнило б її позиції на зарубіжному книжковому ринку.

5. Проведення благодійних ініціатив і соціальних проектів: Грузія: акція "Подаруй україномовну книгу українським дітям в Грузії" за ініціативи та координування Союзу журналістів "Будинок українсько-грузинської преси та книги", що відбулася 2009 р. у Тернополі. Завдяки заходу зібрано та передано майже 4000 українських книг школі ім. М. Грушевського у м. Тбілісі; пожертва книг про Україну музею ім. Лесі Українки м. Сурами від знаного рівненського письменника та журналіста В. Мазаного (2010) [7]; Казахстан: під час акції "Українські письменники — молоді", що відбулася 2008 р., було організовано збір українських книжок сучасних авторів [1; 13]; Румунія: акція "Українську книгу — дітям українських сіл Сучавського повіту Румунії", яка відбувалася у 2010 та 2012 рр.; збір і пожертвування українських книжок румунським бібліотекам у 2010—2013 рр. за ініціативою громадських культурних організацій Румунії [9]; Німеччина: соціальна програма підтримки українських перекладів від організації Goethe-Institut (діє з 2013 р.); проведення лекцій та семінарів, присвячених українській мові, культурі та історії, від форуму "Українікум" (з 2005 р. і до сьогодні); Франція: збір та передача національно-демократичними силами Полтавщини україномовних книг Паризькій бібліотеці ім. С. Петлюри (2013) [6; 8]; США: благодійна акція на сайті Kickstarter, за умовами якої охочі перераховують від 15 до 27 доларів на публікацію казок Б. Зордера, отримані гроші йдуть на підтримку хворих дітей; проект Buy Ukranian, в межах якого можна придбати українські книжки з безкоштовною доставкою по всій території США [5]; Канада: проведення лекцій і семінарів, присвячених стану українського книговидання, перекладам з української, а також українській мові та літератури загалом за ініціативою Канадського інституту українських студій. Однією з останніх відбулася лекція С. Жадана "Українська революційна література під час війни" (2016) [3; 4; 10].

Організація благодійних акцій та проектів із залученням ЗМІ є одним із важливих кроків промоції української книги за кордоном.

6. Заснування літературних конкурсів, премій та нагород: Польща: Премія Конрада, запровадження для заохочення маловідомих українських письменників, покликана відзначити певний спосіб мислення в літературі — мислення понад кордонами (Конрад — письменник, який народився в Україні, за національністю поляк, писав англійською, а світове визнання здобув саме як британський письменник) [2]; премія Angelus, яка заснована 2006 р. у польському місті

Вроцлав. ЇЇ володарями були Ю. Андрухович за роман "Дванадцять обручів" у 2006 р., О. Забужко за роман "Музей покинутих секретів" у 2013 р. У 2015 р. до номінантів премії Angelus входили чотири українських книжки: "Комашина тарзанка" Н. Сняданко, "Роман про батьківщину" Д. Матіяш, "Книга забуття" В. Слапчука та "Месопотамія" С. Жадана; Грузія: від 2006 р. у м. Тбілісі традиційно проходить конкурс декламаторів поезії Т. Шевченка під гаслом "Тарас Шевченко в Грузії" [7]; Казахстан: 2012 р. у м. Астана відбувся міжнародний конкурс країн — учасниць СНД "Мистецтво книги", де українські книжки здобули нагороди у п'яти номінаціях; 2015 р. лауреатами Міжнародної літературної премії "Золотий асик" стали чернігівські письменники Тетяна та Сергій Дзюби за збірку віршів "Остання кочівля любові" [1; 13]; Німеччина: літературна нагорода на Франкфуртському ярмарку "25 зіркових письменників", одну з позицій якої 2015 р. посів С. Жадан [8]; Франція: Мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді Франції ім. Т. Г. Шевченка, який регулярно проходить із 2010 р.; олімпіада з української мови та літератури "Мій подарунок Т. Г. Шевченку" із залученням українських студентів Університету Сорбонна, яка проводиться від 2014 р.; традиційна премія читачів, нагороду в якій 2012 р. виборов А. Курков із французьким перекладом роману "Садівник із Очакова" [6; 8]; США: щорічний конкурс есеїстики на тему "Чому сьогодні має значення Тарас Шевченко?" від Українського інституту Америки [5].

Конкурси та премії, які стосуються української книжкової продукції, — це гарна нагода повідомити про наших авторів закордонному читачеві. Значну кількість конкурсів в інших державах спрямовано на популяризацію творчості письменників-класиків (наприклад, Т. Г. Шевченка).

7. Видання та продаж перекладів творів українських авторів.

У зарубіжних країнах перекладацька діяльність охоплює переважно творчість письменників-класиків: Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка, О. Кобилянської, М. Зерова, П. Загребельного, М. Рильського та ін. Їхній творчий доробок неодноразово перекладали за ініціативою громадських та офіційних організацій, а також культурних діячів. Серед найактивніших організацій виокремимо румунський СУР, який щороку видає не менше 10 найменувань українських книг (2015 надруковано 17 видань) [9] та грузинські організації — "Дружба" і Союз журналістів "Будинок українсько-грузинської преси та книги" [7].

Європейський читач обізнаний і з сучасною українською літературою: на книжковому ринку представлено твори С. Жадана, М. Матіос, О. Забужко, Ю. Андруховича, І. Роздобудько, Л. Дереша, Є. Положія, Є. Кононенко та А. Куркова [8].

У Німеччині першим видавництвом, яке почало друкувати українську літературу, було "Brodina-Verlag" (з 1995 р.); на сьогодні більшість виданих перекладів належить видавництву "Suhrkamp" (з 2003 р.).

У Франції 2015 р. у видавництві "Bleu & Jaune" ("Синє і Жовте") відбулася презентація французького перекладу "Кобзаря" Т. Шевченка. Серед відомих перекладачів на французьку та німецьку мови — І. Дмитришина, К. Дате, А. Ванчев та Д. Чистяк [6; 8]. Постійно співпрацюють з українськими авторами видавництва "Globe", "Magellan & Cie" та "Librairie de Pologne". За словами їхніх представників, якщо книга здобуває популярність у Німеччині або Франції, загальна кількість реалізованих примірників перебуває у межах від 1000 до 3000. Популярними сучасними книгами, виданими мовами Європи, є "Ворошиловград" С. Жадана, "Ґудзик" І. Роздобудько, "Солодка Даруся" М. Матіос, "Польові дослідження з українського сексу" О. Забужко та "Московіада" Ю. Андруховича [6].

На теренах США перекладають і класичну, і сучасну українську літературу. Найактивнішим є видавництво "Ґлагослав". Якщо говорити про переклад творчості класиків, то на цій ниві плідно працюють П. Фединський та Г. Грабович. Наприклад, 2014 р. американський журналіст українського походження П. Фединський видав перший повний англомовний переклад "Кобзаря". Професор Г. Грабович майже 10 років працює над цією книгою і періодично публікує переклади окремих віршів, поем та оповідань.

Із літературним доробком сучасних письменників працюють М. Шкандрій та О. Луцишина. Вони неодноразово перекладали твори С. Жадана, Ю. Іздрика, І. Карпи, К. Москальця, М. Матіос та І. Роздобудько. Кращі зразки творчості наших письменників тривалий час друкували на сторінках англомовного видання "Українська література. Журнал перекладів", яке виходило у 2010—2014 рр.

Найпопулярнішими в США є переклади творів "Ворошиловград", "Месопотамія" та "Депеш Мод" С. Жадана, "Ґудзик" І. Роздобудько, "Майже ніколи не навпаки" М. Матіос, "Московіада" Ю. Андруховича, а також окремих книг В. Шкляра [5].

У Канаді більший акцент зроблено на перекладах літературної спадщини класиків. Серед найактивніших перекладачів — С. Андрусишин, В. Кірконел, А. Хантер, Д. Вір, О. Евах, Ф. Лівсей і М. Скрипник. Безумовно, найпопулярнішою є творчість Т. Шевченка. Велика кількість перекладів зберігається в музеї ім. Т. Г. Шевченка в Торонто. Чимало перекладів збірок Л. Костенко, які здійснили М. Найдан та В. Табараєв.

Класичну українську літературу в Канаді випускають українські видавництва "Кобзар", "Гомін України", "Євшанзілля" (всі в Торонто), "Видавництво українських новин" (Едмонтон), "Преса Тризуб", Видавництво імені Івана Тиктора (всі у Вінніпезі).

Книжки представників сучасної української літератури видає переважно Канадський інститут українських студій. Це переклади творів В. Шкляра, С. Жадана, І. Роздобудько, І. Карпи, Ю. Андруховича та ін. [3; 4; 10].

До популяризації сучасної української літератури також долучився журнал "Новий світ", на сторінках якого друкують оповідання українською та їхні англійські переклади, вірші й уривки з романів. Проте авторство належить переважно письменникам української діаспори в Канаді.

Більшість митців співпрацює з одними й тими самими перекладачами, однак презентує власну творчість за кордоном лише невелика плеяда сучасників, що певним чином звужує уявлення про стан літературного процесу в нашій державі. Приміром, в Європі та Америці найвідоміші імена С. Жадана, О. Забужко, Ю. Андруховича, І. Роздобудько й І. Карпи, тоді як сучасну українську літературу представляє значно більша кількість авторів, творчий доробок яких здатний конкурувати і гідно репрезентувати нашу державу на світовому книжковому ринку.

8. Встановлення пам'ятників видатним письменникам і поетам: барельєф Т. Г. Шевченка в м. Закатала (червень 1979 р.), погруддя Лесі Українці в м. Баку (2006), монумент Т. Шевченку (урочисто відкрито 30 червня 2008 р. [12; 14].

Усі події, пов'язані з популяризацією української книги, висвітлюють на офіційних сайтах посольств України й зарубіжних держав, у засобах масової інформації та на сторінках у соціальних мережах, що допомагає краще сформувати уявлення про українську літературу та підвищити інтерес до неї.

Список використаної літератури

1. *Асоціація* "Українці Казахстану". — Режим доступу: http://uanew.narod.ru/wistka71.htm. — Назва з екрана.
2. *Літературна* премія імені Джозефа Конрада-Коженьовського 2013 // Польський інститут у Києві. — Режим доступу: http://www.polinst.kiev.ua/event763.html. — Назва з екрана.

3. *Офіційний* сайт Конгресу українців в Канаді. — Режим доступу: http://ucctoronto.ca/events/taras-shevchenko-concert/. — Назва з екрана.
4. *Офіційний* сайт Посольства України в Канаді. — Режим доступу: http://canada.mfa.gov.ua/ua/ukraine-%D1%81%D0%B0/culture. — Назва з екрана.
5. *Офіційний* сайт Посольства України у Сполучених Штатах. — Режим доступу: http://usa.mfa.gov.ua/ua/ukraine-us/culture. — Назва з екрана.
6. *Офіційний* сайт Посольства України у Франції. — Режим доступу: http://france.mfa.gov.ua/ua/ukraine-france/culture. — Назва з екрана.
7. *Офіційний* сайт Посольства України в Грузії. — Режим доступу: http://georgia.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ge/culture. — Назва з екрана.
8. *Офіційний* сайт проекту "ТрансСтар Європа". — Режим доступу: http://www.goethe.de/ins/ua/uk/kie/kul/sup/uer/trs.html. — Назва з екрана.
9. *Офіційний* сайт Союзу українців Румунії. — Режим доступу: http://www.uur.ro/index.php/uk/. — Назва з екрана.
10. *Офіційний* сайт Українського інституту в Канаді. — Режим доступу: https://uofa.ualberta.ca/arts/research/canadian-institute-ukrainian-studies. — Назва з екрана.
11. *Офіційний* сайт Шкільної Ради. — Режим доступу: http://www.ridnashkola.org/booklist.html. — Назва з екрана.
12. *Посольство* Азербайджанської Республіки в Україні. — Режим доступу: azerbaijan.visahg.com/embassy/Ukraine. — Назва з екрана.
13. *Посольство* Казахстану в Україні. — Режим доступу: http://kazembassy.com.ua/page/contacts.html. — Назва з екрана.
14. *Посольство* України в Азербайджанській Республіці. — Режим доступу: ukraine.visahg.com/embassy/Azerbaijan. — Назва з екрана.
15. *Пояснювальна* записка до проекту розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення концепції Державної цільової національно-культурної програми популяризації вітчизняної книговидавничої продукції і читання на 2013—2017 роки". — Режим доступу: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article? art_id=87927. — Назва з екрана.
16. *Про* культурне співробітництво України із зарубіжними країнами у січні 2014 р. (оглядова довідка за матеріалами преси, Інтернету та неопублікованими документами) // ДЗК. — 2015. — Вип. 2/3. — Режим доступу: http://www.nplu.org/storage/files/Infocentr/Culturne_spivrobitnitstvo_Ukraini/2015/2015_Spiv02.pdf. — Назва з екрана.
17. *Про* проведення року України в Республіці Казахстан : указ Президента України від 30.01.2008 р. — Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/68/2008. — Назва з екрана.

В статье раскрыты основные направления сотрудничества Украины с зарубежными странами в сфере социально-коммуникационных технологий с целью формирования интереса к украинской книге: официальные встречи правительства стран, представителей их посольств, международных и государственных организаций по вопросам в области культуры с целью подписания соответствующих соглашений; создание научных и культурных учреждений и организаций; присуждение премий и наград; издание переводов произведений украинских авторов и т. д.

The article deals with the main directions of using social and communicative technologies in the formation of interest to Ukrainian book: official meetings of placeholders, representatives of embassies, international and government organizations regarding issues in the culture with a view to signing the relevant agreements; creation of scientific and cultural institutions; publishing of books of famous Ukrainian writers and poets with the relevant translations etc.

Надійшла до редакції 18 липня 2016 року

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

УДК 023.5:[024:004

Людмила Дем'яненко,
кандидат філологічних наук,
науковий співробітник інформаційно-аналітичного відділу
ФПУ Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Перспективи вдосконалення діяльності бібліотечних кадрів в умовах інформатизації

У статті розглянуто основні принципи взаємодії бібліотекарів з користувачами. Наголошено, що у сучасних умовах особливо важливе значення має вміння бібліотекаря правильно спілкуватися з читачем, щоб якнайповніше забезпечити його інформаційні потреби та спростити доступ до необхідної інформації.

Увагу акцентовано на тому, що професійна підготовка бібліотечного фахівця до управлінської діяльності є безперервним, цілісним і багатоаспектним процесом, який передбачає розвиток і вдосконалення здібностей, набуття відповідних управлінських характеристик, оволодіння необхідними знаннями, технологіями та функціями бібліотечного менеджменту.

Ключові слова: *бібліотечні кадри, навчання бібліотечних кадрів, бібліотечна освіта, бібліотечний менеджмент.*

Сьогодні, коли інформація та нові наукові знання мають пріоритетне значення для подальшого розвитку суспільства, зростає роль спеціальних інституцій, зокрема бібліотек, відповідальних за нагромадження та поширення даних. Проте ці тенденції не лише надають сучасним книгозбірням значні функціональні можливості, а й породжують низку проблем, однією з яких є професіоналізм бібліотечних працівників, кваліфікаційний рівень яких має відповідати сучасних вимогам високотехнологічного соціуму.

Зауважимо, що процес автоматизації в Україні (який торкнувся майже всіх сфер діяльності і насамперед ін-

© Дем'яненко Л., 2016